

Studiegids

Post-MBO MGZ-VG

Begeleider Complexe Zorg



1 — Waarom deze opleiding

De post-MBO opleiding MGZ-VG is ontwikkeld om begeleiders toe te rusten met specialistische kennis en vaardigheden voor complexe medisch-generalistische zorg in de verstandelijk gehandicaptenzorg. De opleiding speelt in op actuele tekorten aan deskundige zorgverleners en stelt begeleiders in staat om met zelfvertrouwen samen te werken in complexe zorgsituaties. Het ondersteuningsproces (inclusief klinisch redeneren, triage en stepped care) vormen de basis van het professioneel, begeleidend en ondersteunend handelen (ondersteuningsplan) en (deels) het verpleegkundig handelen (zorgplan).

Praktijkgestuurd leren, ondersteund met een persoonlijke AI-assistent, zorgt voor een effectieve koppeling tussen theorie en praktijk. De opleiding is gebaseerd op het 4C/ID-model en leidt tot directe toepasbaarheid in de werkpraktijk.

2 — Doelstellingen

Na afronding van deze post-HBO opleiding zijn deelnemers in staat om:

1. Theorie en praktijk naadloos te integreren in de dagelijks begeleiding binnen de complexe MGZ en/of de Complexe Zorg.
2. Zich sneller bekwaam en effectief inzetbaar te voelen in complexe zorgsituaties, wat bijdraagt aan professioneel zelfvertrouwen en werkplezier.
3. Door succeservaringen hun motivatie te versterken om het leerprogramma volledig te doorlopen en zich blijvend te ontwikkelen.
4. Het professioneel begeleiden inhoud te geven door het toepassen van klinisch redeneren, het verpleegkundig proces, triage en stepped care en multidisciplinair samen te werken.
5. Efficiënt samen te werken met behulp van een persoonlijke AI-assistent en deze verantwoord in te zetten als leer- en werkinstrument.
6. Hun loopbaan te versnellen door aantoonbare competenties op het gebied van complexe MGZ-begeleiding, ondersteund door een erkend certificaat.

3 — Leermodules

De Post-MBO opleiding bestaat uit de volgende onderdelen:

- Kick-off (online).
- Voorprogramma (live): 2 dagdelen
Introductie in:
 - > Ondersteuningsproces
 - > Triage en ABCDE/EWS
 - > Rapportage met SBARR
- Hoofdprogramma: 6 blokken van 1 dagdeel, een afsluitend dagdeel. Elke leermodule bevat praktijkopdrachten, reflectie en toepassing van de diverse onderdelen van klinisch redeneren als methodiek. De volgende onderwerpen komen aan bod:
 - > Urgentiebepaling met ABCDE en EWS

> Veelvoorkomende complexe(re) aandoeningen:

- hyperglycaemie (diabetes)
- pijn
- benauwdheid
- niet lekker zijn, verhoging/koorts
- medicatie vergeten
- obstipatie

> Waardeconflicten & Juridisch-ethisch kader

> Complexere casuïstiek

> SBARR en Triage

> Stepped Care

> Ondersteuningsproces

> Professionele ontwikkeling

> Hoogcomplexere zorgsituaties

Iedere module bevat:

- Praktijkopdrachten (zoals ondersteuningsplannen, observatielijsten, ethische casussen)
- Reflectie en toetsing
- Toepassing van ABCDE en SBARR op actuele praktijksituaties

4 — Toetsing

De toetsing bestaat uit:

- Proeve van bekwaamheid na elk blok
- Portfolio-opbouw tijdens de opleiding
- Eindreflectie en eindpresentatie op basis van een zelf uitgewerkte complexe casus
- Mondeling examen

5 — Instroomeisen

Toelating is mogelijk voor:

- Begeleiders (niveau MBO 3 en 4) met ervaring in complexe MGZ-zorg (persoonlijke begeleiders, gespecialiseerde begeleiders en/of coördinerende begeleiders)

Aanvullend criterium: tenminste 2-3 jaar werkervaring als begeleider of verpleegkundige.

6 — Vrijstellingen

Het vrijstellingenbeleid is van toepassing t.a.v. deelname aan het voorprogramma als leertraject voor MBO-verpleegkundigen.

7 — Duur van de opleiding

De opleiding duurt 10 maanden, inclusief lesdagen, praktijkleerperiode en toetsing.

- Voorprogramma 2 dagdelen
- Hoofprogramma 6 lesblokken bestaande 6 dagdelen

- Praktijkleerperiode met diverse opdrachten: gemiddeld 10 uur per maand
- Eindpresentatie en feestelijke afsluiting van 1 dagdeel

8 — Lesdata

Kick-off	Datum	Opleidingsgroep 1	Opleidingsgroep 2
	Di 20 januari 2026	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30

Voorprogramma	Datum	Opleidingsgroep 1	Opleidingsgroep 2
Lesblok 1	Di 27 januari 2026	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30
Lesblok 2	Di 10 februari 2026	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30

Hoofdprogramma	Datum	Opleidingsgroep 1	Opleidingsgroep 2
Lesblok 3	Di 3 maart	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30
Lesblok 4	Di 24 maart 2026	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30
Lesblok 5	Di 21 april 2026	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30
Lesblok 6	Di 12 mei 2026	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30
Lesblok 7	Di 2 juni 2026	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30
Lesblok 8	Di 23 juni 2026	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30

Afronding	Datum	Opleidingsgroep 1	Opleidingsgroep 2
	Di 7 juli 2026	09.00 – 12.30	13.00 – 16.30

9 — Investeringskosten (incl. lesgelden)

Hierna een kostenoverzicht per deelnemer.

Onderdeel	Prijs excl. BTW	Inclusief
Voorprogramma (introductiedagdeel en 2 VPdagdelen incl. RSV-programmakorting (€ 500) en staffelkorting)	€ 1.397	Lesdagen, LXP-toegang, Licentie AI-app, lesmaterialen, coaching, nul-assessment (ANIMO)
Hoofdprogramma (6 HP-dagdelen en afronding met certificering incl. programma en staffelkorting)	€ 3.597	Lesdagen, LXP-toegang, Licentie AI-app, lesmaterialen, toetsing en begeleiding (follow-up ANIMO).



Meer informatie

Wil je weten of dit post-MBO leerprogramma past bij jou en jouw organisatie? We denken graag met je mee. Neem contact op via office@zorgpraktijkacademie.nl of ga naar onze website www.zorgpraktijkacademie.nl

Bijlage 1 — Opzet lesblokken hoofdprogramma

Programma kan/zal op details nog wijzigen

Dagdeel 1: Triage en het ABCDE-model als basis voor professioneel handelen

Kennis

- Het ABCDE-model en de rol van Triage in de Gehandicaptenzorg.
- Veelvoorkomende aandoeningen: hyperglycemie (diabetes), pijnklachten (bewegingsapparaat), benauwdheid en dyspneu.
- Stepped Care: wanneer zelf monitoren, wanneer opschalen?
- Begeleidende/Ondersteunende/Verpleegkundig proces: eerste observatie en analyse.

Praktijkopdracht

- Observatie in de praktijk

Dagdeel 2: Klinisch redeneren en het ondersteuningsproces

Kennis

- De stappen van klinisch redeneren en toepassing in begeleidende en zorgsituaties.
- Veelvoorkomende aandoeningen: niet lekker zijn, verhoging/koorts, misselijkheid/braken, interpretatie van bloeddruk, pols, saturatie en temperatuur, medicatie vergeten/verkeerd gedeeld.
- Stepped Care: welke interventies zijn nodig op basis van risicoclassificatie?
- Begeleidende/Ondersteunende/Verpleegkundig proces: hoe leg je observaties vast en koppel je deze aan het ondersteunings- en/of zorgplan?

Praktijkopdracht

- Inventarisatie interventies in de eigen werk- en begeleidingspraktijk
- Standaard begeleidings- en/of ondersteuningsproces

Dagdeel 3: Medisch en gedragskundig redeneren combineren in complexe zorgsituaties

Kennis

- Samenhang tussen lichamelijke en gedragsmatige problematiek.
- Veel voorkomende aandoeningen: onrust en verwardheid, obstipatie en gastro-intestinale klachten, het belang en interpretatie van vitale functies.
- Stepped Care: wanneer pas je gedragsmatige interventies toe en wanneer medische zorg?
- Begeleidende/Ondersteunende/ Verpleegkundig proces: welke observaties horen thuis in het ondersteuningsplan/verpleegkundig dossier?

Praktijkopdracht

- Werkafspraken in de eigen praktijk over samenwerking met gedragskundigen
- Verzamelen feedback observatielijsten

Dagdeel 4: Van observatie naar verpleeg- en begeleidingsplan

Kennis

- Hoe stel je een SMART begeleidings- of verpleegplan op?
- Veel voorkomende aandoeningen: problemen met plassen en ontlasting (urogenitaal), huidproblemen (decubitus, jeuk en wonden), oedemen en vochtbalans.
- Stepped Care: hoe werk je met fasering in zorginterventies?
- Begeleidende/Ondersteunende/ Verpleegkundig proces: hoe vertaal je klinisch redeneren naar een planmatige aanpak?

Praktijkopdracht

- Oefenen SMART begeleidingsplan

Dagdeel 5: Kritieke medische en verpleegtechnische handelingen in complexe begeleidende zorgsituaties

Kennis

- werken met medische handelingen in de gehandicaptenzorg.
- Veel voorkomende aandoeningen: wondinfecties (roodheid, zwelling, warmte, pus, koorts), catheterproblemen en urineweginfecties, medicatie: het door-doseren van een vitamine antagonist.
- Stepped Care: wanneer kun je handelingen zelf uitvoeren/wanneer heb je een specialist nodig?
- Begeleidende/Ondersteunende/Verpleegkundig proces: hoe rapporteer je begeleidende- en/of ondersteunende handeling en/of op onderdelen verpleegtechnische handeling correct?

Praktijkopdracht

- Ondersteuningsplannen/verpleegplannen toets
- Oefenen met rapporteren en feedback vragen

Dagdeel 6: Multidisciplinair samenwerken en stepped care in de praktijk

Kennis

- de rol van de begeleider in een multidisciplinair ondersteuningsteam.
- Veelvoorkomende aandoeningen: vallen en trauma capitis, duizeligheid en licht in het hoofd, medicatie weigeren/ overgeven.
- Stepped care: hoe bepaal je de juiste zorgzwaarte en samenwerking?
- Begeleidende/Ondersteunende/ Verpleegkundig proces: samenwerking en afstemming binnen ondersteunings- en/of zorgteams.

Praktijkopdracht

- Zorgzwaarte beleid in de eigen organisatie
- Werkafspraken samenwerking binnen ondersteuningsteams en inventarisatie blokkades

Dagdeel 7: Ethiek, wet- en regelgeving in de gehandicaptenzorg

Kennis

- Juridische kaders, beroepsethiek en complexe besluitvorming.
- Veel voorkomende ethische dilemma's: pijnmanagement in complexe situaties, gedragsproblemen en onbegrip in de zorg, algehele malaise (sufheid, cognitieve achteruitgang).
- Stepped care: hoe ga je om met ethische dilemma's in verschillende zorgfasen?

Praktijkopdracht

- Oefenen met ethische dilemma's- verbinding met echte praktijksituaties

Dagdeel 8: Complexe zorg en professionele groei

Kennis

- hoe blijf je groeien als zorgprofessional in de rol van begeleider?
- Complexe casuïstiek: multimorbiditeit: een casus met diabetes, psychische stoornis en gedragsproblemen, crisismanagement en stepped care bij verslechtering van een cliënt.
- Stepped Care: hoe pas je het volledige model toe in een complexe zorgsituatie?
- Begeleidende/Ondersteunende/ Verpleegkundig proces: eindreflectie op professioneel handelen.

Praktijkopdracht

- Stepped Care in de eigen organisatie
- Eindopdracht voorbereiden

Afronding: eindpresentatie en feestelijke afsluiting

- Proeve van bekwaamheid



“

***Versnel de zorg,
versnel talent,
versnel opleiden
via praktijkleren
met AI – op weg naar
toekomstbestendig
opleiden in de MGZen/of
Complexe Zorg (CZ).***